

Jornal Lituanos «NOSSA LITUANIA»
 DIRETOR PROPRIETARIO RESPONSÁVEL
 Dr. José Ferreira Carrato
 ŠAVAITINIS LIETUVIŠKOS MINTIES
 LAIKRAŠTIS
 A D R E S A S :
 AV. ZELINA, 706 — C. POSTAL 371
 SÃO PAULO
 ATSKIRO NUMERIO KAINA
 CR.\$3,00

NR: 423 (32)

SÃO PAULO — BRASIL — 1957 M. RUGPIŪCIO MĒN. — AGŪSTO 10 D.

X METAI

Dabar Bulganino eilė

Jau senokai sklinda gandai, kad Bulganinas bus pašalin-tas iš ministerio pirmininko vietos. Šiomis dienomis tie gandai dar sustiprėjo. Ir atrodo, kad tik kelių dienų reikia Bulganino pašalinimo iš ministerio pirmininko pareigų. Jis būsiąs paskirtas vyriausio sovieto (komunistinio parla-mento) pirmininku, kuris kar-tu yra ir Rusijos prezidentas. Dabartinis prezidentas mar-šalas Vorosilovas bus paleis-tas pensijon. Praktiškai pre-zidentas yra bejėgis. Jis yra aktas partijos — vyriausio so-vieto praradimas. Juk mes nękur negirdime Rusijos prezidento pasakant kalbų iškilminges-nėmis progomis. Visur prie-kin prasikiša komunistų parti-jos generalinis sekretorius.

Bulganinas ministerio pirmi-ninko pareigose nerodė jo-kios iniciatyvos. Visur tik pa-lydėdavo partijos generalinį sekretorių. Jo kaipo politiko ir kariškio eilė jau baigta. Jį pavaduos Žukovas, kuris, kaip spėja politiniai stebėtojai, aktyviai reikšis partijos ir vy-riausybės reikaluose.

Kas įdomiausia, kad jau kal-bama ir apie Nikito Kruščė-vo nušalinimą iš generalinio partijos sekretoriaus pareigų. Nieko nuostabaus. Diktatūri-niame režime jau taip yra kad stipresnis mindžioja silp-nesnį. Kruščėvo likimas pri-klusys nuo kariškių malonės kurie kas kart vis daugiau įtakos įgyja ir partijoje ir vy-riausybėje.

Kruščėvas Vokietijoje

Rugpiūčio mėn. 7 d. Kruščėvas lydėdamas Mikoyan atvy-ko į Rytų Vokietiją. Vokie-čiai Kremiaus svečius labai šaltai sutiko. Kaip ir buvo ga-lima tikėtis, Kruščėvas savo kalboje puolė vakarų Vokieti-jos vyriausybę už militarizmo prikėlimą, dalyvavimą Šiau-rės Atlanto Sąjungoje, vėl iš naujo kartojo visiems jau ži-nomą ir įgirusią pasaką, kad Kremlius tik taikos nori.

Kokių nors svarbesnių pa-sekmių iš šio vizito nelaukiama. Tai eilinė propagandinė kelionė.

— Šią savaitę Kruščėvas buvo susitikęs su Jugoslavi-jos diktatoriumi Tito. Krem-lius nerėtų Belgrado politikus paimti savo įtakon. Bet Tito, kaip ir pats Kruščėvas Stali-no pokynys ir tik per laiką apsižiūrėjimą išsaugojo savo galvą, nekris Maskvo glėbin, nes iš to nemato jokios prak-tiškos naudos. Savo savaran-kiškumo Tito už jokias Maskvos pažadas neišsisžadės.

Brazilijos - Bolivijos

Ekonominės derybos jau ke-linta savaitę nepajuda iš vie-tos. Brazilijos visa komisija išskiriant viena jos atstovą, sugrįžo Derybu centras suka-si apie Bolivijos naftos šalti-nius, kurių dali, arti Brazili-jos rubežius, 1938 metų Bra-zilijos-Bolivijos susitarimu, su tam tikromis, sąlygomis, Boli-vija sutiko leisti Brazilijai iš-jų traukti naftą.

Bet Brazilija toks didelis kraštas ir tiek daug turi dar-bų ir reikalų krašte viduje, ir Bolivijos šaltinių ligi dabar nepajudino. Numatytas sutar-tyje laikas pasibaigė, o Brazi-

lija darbo nė nepradėjo. Boli-vijos vyriausybė gaudama iš kitų kraštų naftos kompanijų geresnių pasiūlymų, atsisakė 1938 m. sutarties.

Brazilija nori pasirašyti nau-ją sutartį, bet Bolivija nėsu-tinka ją pasirašyti 1938 metų sąlygomis. Ir iš viso šiuo me-tu Bolivija nėra suinteresuota atiduoti Brazilijai naftos šalti-nių. Kitos kompanijos siūlo daug geresnes sąlygas. Maža yra vilties Brazilijai eksplo-ruoti Bolivijos naftą.

— Brazilijos federalinė vy-riausybė ruošiasi užtraukti penkiolikos milijonų sumoje vidaus paskolą. Industrija ir komercija gyvena sunkias dienas. Nemaža firmų jau lik-vidavosi, daug dar likviduo-sius, jei vyriausybė nepakeis finansinės politikos. Daugiau sia paliesta tekstilės ir batų industrija. Bedarbių skaičius nuolat didėja. Tačiau kainos įvairių reikmenų kyla. Taip pat dirbininkai reikalauja al-gu pakėlimo. Jei dar pridėsi-me vyriausybės nuolatinį po-pierinių pinigų dirbimą ir pa-leidimą rinkon, tai finansų ministerio planas sulaukyti pi-nigo navertinimą ir tuo pačiu pragyvenimo atpigimą, ne-bus įgyvendintas.

— Rugpiūčio mėn. 5 d. São Pauloje mirė 86 metų amži-aus Washington Luiz, buvęs S. Paulo gubernatius ir Brazi-lijos prezidentas, kurį 1930m. Getulio Vargas jėga nušalino. Po to Washington Luiz išvy-ko užsienin ir grįžo 1947m., kai Getulio Vargas jau nebe buvo vyriausybėje.

Boliviija

Rugpiūčio mėn 6 d. šventė savo nepriklausomybės šven-tę. Bolivija kaip nepriklausoma valstybė, atsipalaidavusi nuo Ispanijos.

Tai yra viena iš mažų Pietų Amerikos valstybių. Jos teri-torija turi vieną milijoną du šimtu tūkstančių kvadratinį kilometrų. Gyventojų tris mi-lijonus ir šimta tūkstančių. Gy-ventojai yra ispanų kilmės vietiniai, indijonų kilmės. Ofi-cialioji kalba yra ispanų. Ta-čiau krašte vartojamos ir in-dijonų kilmės kalbos. Bolivi-ja neturi priėjimo prie jūrų. Patogiausi uostai jai būtų San-tos arba Arika prie Pacifico. Dėl naudojimosi Santos uos-tu jau senai pradėtos dery-bos, bet galutinai nepabaigtos.

Kraštas yra turtingas naf-tos šaltiniais ir įvairiais bran-giais mineraliais. Sostinė La-

Paz miestas. Lietuvų Bolivi-joj nedaug gyvena. Ilgokai Bolivijos sostinėje yra gyve-nęs dailininkas Rimša.

— Santos uosto sandėliuo-se sugedo, pereitais metais iš Urugvajaus atvežtų 178 tone lados miltų.

Komunistinėje Kinijoje

Sulig pačių komunistų spau-dos pranešimais, vyriausybė pradėjo energingą kovą prieš vadinamus kontrarevoliucio-nierius ir dešiniuosius, kurių esą nemaža ir komunistų par-tijoje. Ar iš tiesų tą kontrarė-voliucionierių tiek daug yra, ar gal tik vyriausybė norėdā ma visuomenės dėmesį nukreipti nuo esančių Kinijos sunkumų, dirbtinu būdu su-kombinuoja kovą prieš nesą-jūs priešus, sunku pasakyti. Kinija turi didelių ekonomi-nių sunkumų. Nepaslaptis, kad krašte yra didelio nepasiten-kinimokomunistine santvarka.

— Tarpautinis jaunimo fes-tivalas Maskvoje pradėtas lie-pos mėn. 28 d., baigsis rugpiū-čio m. 11 d. Jo programos di-delę dalį užima sportas. Yra ir kitų įvairių pramogų. Fes-tivalo rengėjai tiesioginio ko-munizmo propagandos neya-ro. To siekia aplinkiniais keli-ais, ragindami kovoti už pa-saulio taiką, kad atominė ener-gija būtų panaudota taikos rei-kalams, kviečia susidraugauti su tautų jaunimą. Maskva bus patenkinta, jei festivalo daly-viai pasiliks ju simpatizantai ir grįžę į savo kraštus pala-nyti kalbės apie Rusiją. Žino-ma, festivalo dalyviai tikroje Rusijos gyvenimo vaizdo ne-galės susidaryti, nes jie ne-matys kaip gyvena priemies-čių darbininkas, kolchozo baudiuninkas ir kt. Įdomu, kad Rusijos studentia labai teiraujami užsieniečių apie gyvenimą užsienį. Už per di-delį smalsumą bei atviresnį išsikalbėjimą su užsieniečiais keliolika rusų studentu poli-cija uždarė už geležinių gro-tų. Jei komunistai tikisi su festivalais įsigyti daugiau sau palankių adeptų, tai iš kitos pusės rusų jaunimas turi pro-gos susipažinti su «kapitalis-tinio» pasaulio gyvenimu.

— Rugpiūčio mėn 7 d. Ame-rikoje, Nevados dykumose 500 metrų aukštumoje, ore, buvo susprogdinta atominė bomba. Sprogdinimas įvyko anketi ry-tą dar prietamsy Sprogusi bom-ba, nušvietė orizontus, kaip te-kant saulei. Kariškiai ir kiti su-interesuoti sprogimą stebėjo už 15 kilometrų.

Vakarų Vokietija ruo-siasi rinkimams

Rugsėjo mėn. 15 d. Vakarų Vokietijoje bus parlamento rinkimai. Šie rinkimai labai svarbūs, nes nuo jų priklausys ir Vokietijos vidaus ir už-sienio politika.

Vokietijoje yra dvi didelės partijos: krikščionių demokra-tų, kurie nuo pat karo pabaigės, su Konrad Adenauer pri-šakys, e, lig šiol valdo kraštą; kita opozicinė partija social-demokratai.

Viena ir kita partija veda didelę, aktyvią priešrinkimi-nę propagandą. Nors šiuo me-tu dar sunku pasakyti kuri partija rinkimus laimės, bet atrodo, kad krikščionims de-mokratams yra daugiau galy-mybės išeiti nugalėtojais.

Socialdemokratų užsienio

politikos linija kairiais svarbiais klausimais buvo skirtin-ga nuo krikščionių demokra-tų. Pavyzdžiui jie buvo prie-šingi Šiaurės Atlanto Sąjun-gai (NATO) Vokietijos apgin-klavimui. Bet paskutiniu me-tu, rinkiminėje propagandoje, atrodo, kad pakeitė užsienio politikos liniją. Ir socialdemo-kratų vadai mtinguose pabrė-ža, kad jie remis Šiaurės At-lanto Sąjungą. Jų užsienio po-litika daugumoj svarbiu klau-simų sutampa su krikščionių demokratų politika.

Todel jei ir krikščionys de-mokratai pralaimėtu užsienio politika, kas liečia Rusiją, lik-tų ta pati ir kokio nors d des-nio ne-klandumo į Vakarų bendrą frontą neįneštų.

Susektas rusų spionazo tinklas Amerikoje

Amerikoje birželio m. 21 d. buvo suimtas rusų spionazo agentas Rudolf Ivanovič Abel. Jį suėmė imigracijos valdinin-kai kaipo nelegaliai Amerikon įvažiavusį ir jis, einant įstaty-mais, privalėjo grįžti į savo kraštą, Rusijon.

B-t arešto metu, policijos valdininkai Rudolfo Ivanovič Abel apartamente ir jo foto laboratorijoje pastebėjo radi-jo siųstuvo dalių ir kitos įtar-tinos medžiagos.

Reikalas buvo perduotas saugumo policijai. Policija iš-tyrė, kad čia turima reikalų ne vien su nelegaliai įvažia-vusiu artistu (po artisto skra-iste mėgino nusišėpti spiona-žo įtarimą), bet su plačiais iš-vystyto komunistų spionazo tinklo Amerikoje vadu.

Rudolf Ivanovič Abel yra

rusas, 55 metų amžiaus, So-vietų Rusijos saugumo polici-jos pulkininkas, Amerikon at-vykęs su suklastotais doku-mentais, per Kanadą, 1948 m. vadovauti Sovietu Rusijos spi-onazui. New Yorko mieste tu-rėjo nusisamdęs du aparta-tamentus, vieną Emil Glodfus kita Martin Collins vardu.

Spionazo tinkle jis buvo ži-nomas Mark vardu. Su juo spionažan yra įvelta ir dau-giau.

Jei prieš Rudolf Ivanovič Abel kaltinimai bus įrodyti, tai jam grėsia mirties bausmė.

Maskvos žvalgybininkas kal-tinamas ieškojimu agentų A-merikos kariuomenėje, kurių dėka galėtų žinoti visus smul-kumus apie kariuomenę.

Brooklyne, New Yorke prie-miesty jis turėjo foto labora-

torija prieš federalinį tribuno-la. Toje laboratorijoje aiškin-davo mikrofilmas ir kitus sva-rbius dokumentus, kuriuos perduodavo rusams. Toje pat laboratorijoje turėjo ir nedi-delį trumpų bangų radijo sius-tuvą, kad radio pagalba galė-tu persiųsti skubenes infor-macijas, ypač kas liečia Ame-rikos kariuomenę. Jos judėji-ma, ansiginklavimą.

Saugumas susekė, kad pa-ruoštus dokumentus kitiems agentams išteikdavo iš anksto pasirinktose nuošaliose vie-tose, kaip pavyzdžiui Prospekt parke Brooklyne, Fort Tyron Park Manhattene ir kitose nuošaliose vietose susitikda-vo su savo užverbuotais agen-tais.

Į šį spionazo tinklą yra įtraukta ir daugiau rusų agen-tų.

Sučiupimas Rudolf Abel kontrašpionazo istorijoje yra vienas svarbesnių įvykių, nes jis buvo išvystęs labai platų spionazo tinklą.

Brazilijos Lietuviai!

Didžioji šventė čia pat: rugpjūčio mėn. Ibirapueros Parke, S. Paulo mieste, tarpe kitų didžiųjų parodų bus atidaryta Pirmoji Lietuvos Architektūros Paroda, kuri apims ne tik specifinius architektūros objektus, bet ir visas lietuvių liaudies šakas.

Kokiu plačiu mastu ši paroda paruošta liudija Municipal Bibliotekoj surengtas pereinamieji metai, keturių savaičių, eksponatų demonstravimas. Egzaminas išlaikytas. Visi mačiusieji buvo nustebinti lietuviškos kultūros aukštuoju lygiu. Čia parodyti mūsų protėvių meno laimėjimai.

Ištiesos savaitės parodos vitrinose buvo apguliosios mokslo einančių brazilų studentų. Gėrėjosi ir reikiš užuojautą mūsų pavergtai Tėvynei. Didžiųjų dienraščių Redakcijos prisidėjo prie parodos ir Lietuvos išgarsinimo.

Prisiminkime ir kitas didžiusias lietuvių surengtas parodas Brazilijoje. K. t.: 1952 metais Lietuvių Meninkų Klubo surengta Pirmąją Lietuvos Architektūros Paroda. Prestes Maia Galerijoje, 1954 metais IV Centenario de S. Paulo, 1955 metais Eucharistinio Kongreso metu - Rio de Janeiro Lietuvių Religinė paroda. Visos šios parodos išgarsino lietuvius. Kiekvienas lietuvis, aplankęs minėtas parodas pasididžiavimą ir malonumą, pajautė kad lietuvių tauta, taip pat, turi daug kultūros turtų kuriuos galima parodyti pasauliui ir susilaukti iš svetimtaučių pasigerėjimo ir palankaus įvertinimo.

Pirmoji Lietuvos Architektūros Paroda savo apimtimi bus labai didelė (900 kv. mt. grindu plotu su 1500 eksponatais), išsami ir skirtinga nuo ankščiau buvusių parodų savo turiniu ir pobūdžiu. Ši paroda bus Ibirapuera viename iš didesniųjų pavilonų kaip tik tuo pačiu metu, kai vyks tarptautinė modernioji meno paroda Bienal, Exposição 1o Salão da Criança.

Dailės Muziejus, Aeronautikos nuolatinė paroda ir kt. Šių parodų sutapimas yra mums labai palankus: mūsų paroda aplankys daug svečių užsieniečių, daugelis brazilų politikų, visuomeninkų, kultūrininkų ir plačioji visuomenė. To dėl mes privalome dėti visas pastangas, kad ši paroda susilauktų kuo didžiausią pasisekimą. Tam reikia lėšų.

Laiko mažai. Tačiau mes esame tikri, kad Brazilijos lietuviai gerai supras ir įvertins šio darbo didelę reikšmę ir parems savo aukomis ir darbais prie jos pilno pasisekimo. Suglaustomis gretomis paduokime rankas ir parodykite pasauliui mūsų Tėvynės Lietuvos grožį, jos kultūros turtus. Parodykime pasauliui, kad mes mylime savo Tėvynę ir kad ji yra kultūringa šalis, kuri turi teisę gyventi ir tvarkytis, kaip ir kitos laisvosios pasaulio tautos.

Visi talkon. Pavergetoj! Lietuva bus jums dėkinga.

Aukus rinkti įgalioji: Kleb Pijus Ragažinskas, Bronius Šukevičius - Mūsų Lietuva, Vaist. Juozas Lukoševičius, Rašyt. Karolė Pažeraitė, Mok. Hilina Močiaskienė, Mok. Al dona Valavičiūtė ir studentai Nardis Antanaitis, Lec nardas Mitrolis, Antanas Tyla.

Vyr. Finansų Komisija: Kazys Ambrozevičius, Petras Šimonis, Kazys Ausenka
Vyr. Parodos Organizatorius: Inž. Mikalojus Ivanauskas.

Klausykis São Paulo Lietuvių Kultūrinės Radio Programos

Iš Radio Nove de Julho, kiekvieną sekmadienį nuo 18,00 iki 18:30 val., banga 540 klc.

Lietuviškas žodis radio bangomis tol bus girdimas, kol jis rems susipratę lietuviai.

Radijui paramą galima įteikti finansinės komisijos nariams asmeniškai arba siunčiant per paštą finansų komisijos izdirinko p. Petro Šimonio, ar kun. P. Ragažinsko vardu šiuo adresu: caixa postal 4118, São Paulo.

Jonas Rugis

Medžiagos Pasiaptis

(tęsa)

Medžiaga pirmiausia susidaro iš molekulių. Molekulės yra tai smulkiausias dalelės, sudarančios medžiagos mažiausią vienetą. Jos yra būdingos kiekvienai medžiagai. Gamtoje yra tiek molekulių rūšių, kiek yra medžiagos rūšių ir, norint pagaminti naują medžiagą rūšį, reikia sudaryti naują, skirtingą molekulę.

Atomai tai, savo ruožtu, yra sudėtinės molekulių dalelės, jau smulkesnės už molekules. Atomai, kaip taisyklė, savistovai gamtoje normaliose sąlygose neegzistuoja, o randami tik susibūrę į molekules. Čia randame cheminių elementų, pagrindinių medžiagų sąvoką. Medžiagų molekules gali sudaryti iš vienos rūšies atomų ir tuomet jos yra elementų molekulinės, elementų medžiaga. Ne elementų medžiaga yra sudaryta iš molekulių, kurios susidaro iš skirtingų atomų. Iš to darosi aišku, kad atomų yra tiek rūšių, kiek gamtoje randame elementų t. y. 92. Tik išimtinuose atvejuose molekulės sutampa su atomais, kaip pvz., inertinių dujų, helijaus, neono ir kt. molekulės yra sudarytos tik iš vieno atomo.

Ir molekulės ir atomai yra be galo maži. Kokio dydžio jie yra ir kokie milžiniški jų skaičiai yra nedideliuose medžiagos kiekuose geriausiai ir vaizdžiausiai parodo apskaičiavimai garsaus anglų mokslininko lordo Kelvino. Prileiskime, sako Kelvinas, kad mes galime paženklinti visas molekules vandens, įpilto į paprastą stiklinę. Jei mes tą vandinį išpiltume į vandenyną ir išmaišytume po visas jūras ir vandenynus, tai, pasėmę jūros vandens bet kurioje žemės rutulio vietoje, mes pasemtoje kiekvienoje stiklinėje surastume apie šimtą mūsų paženklintų vandens molekulių.

Taigi medžiagą sudaro molekules ir tik molekules ir be molekulių nėra medžiagos, ar ji būtų kieta, ar skysta, ar dujinė, o molekules sudaro atomai. Iki mūsų atominio amžiaus mes turėjome molekulinę chemiją ir visur naudojome tik chemines reakcijas tarp molekulių, kuriose atomai grupavosi į naujas molekulių rūšis ar skaldėsi į paprastesnes molekules. Tos reakcijos buvo lydimos energijos pasireiškimais, kuriuos žmonės ir panaudodavo šilumai ar mašinų energijai ga-

minti. Atomų chemija ir jos pritaikymai nepaliesdavo. Jie sudarė pastovias nesikeičiančias medžiagos daleles. Atrodė, kad atomai yra kaip tik tos pirminės, graikų išminčių spėliotos medžiagos dalelės, begaliniai mažos, tiesioginiai neapčiuopamos, paslaptingos begaliniai mažo pasaulio - mikrokosmo dalelės. Bet žmogaus proto galybė nuėjo dar toliau keliu, kuris paradoksaliai priedė prie tos proto galybės ribotumo pažinimo. Paaiškėjo, kad medžiagos paslaptys slepiasi dar giliau mikrokosmo gelmėse, nes pasirodė, kad atomai dar nėra smulkiausias, pagrindinės medžiagos dalelės. Tas po tiek vargų ir tyrinėjimų surastas paslaptingas atomas pasirodė pats esąs sudėtingas padaras iš dar paslaptingesnių, dar smulkesnių dalelių. Atomo paslaptėje glūdi dar didesnė ir gilesnė medžiagos esmės paslaptis.

Atomo sudėtinę dalelių ryškinimas prasidėjo iš elektros energijos tyrinėjimų. Kaip žinome, elektros energijos yra dvi rūšys: teigiamoji ir neigiamoji elektra. Mokslininkai nustatė, kad yra pagrindinis, mažiausias neigiamos elektros kiekis, įkrovimas, ir tas elementarinis elektros įkrovimas buvo pavadintas elektronu. Didysis Amerikos mokslininkas Millikanas nuostabiai gražiu būdu išmatavo elek-

trono įkrovimą, už tą savo puikų mokslinį darbą gaudamas Nobelio premiją. Eilėstebėjimų ir patyrimų parodė, kad elektronas rišasi su medžiaga, kad jis sudaro medžiagos dalelę. Anglų mokslininkas Sir J. J. Thomson išmatavo, kaip tariant, pasvėrė elektrono medžiagos kiekį. Buvo aiškiai nustatyta, kad elektronas yra žymiai mažesnis už atomą ir kad lengviausias atomas, vandenilio atomas, turi tiek medžiagos, kiek jos yra 1838 elektronuose. Pagaliau pavyko nustatyti, kad tas mažytis elektronas yra sudėtinė dalelė atomu, kurie palyginus su elektronais, yra tikri milžinai.

Bet atomas yra elektriniškai neutralus ir, jei jis yra sudėtingas medžiagos dalelė, kurioje yra elektronai yra neigiamai krauti, tai, kad neutrali zuotų ta neigiamą įkrovimą, atomuose turi būti ir kitokios sudėtinės dalelės, teigiamos elektros įkrautos. Pradėjus tyrimus, ir tos atomo sudėtinės dalelės buvo surastos. Tai yra protonai (iš graikų žodžio - protos, pirmas). Protonai turi daug daugiau medžiagos už elektroną. Paaiškėjo, kad protoną gali ma gauti iš vandenilio atomo, atėmus iš jo vieną elektroną. Reiškia, vienas protonas turi tiek medžiagos, kiek 1837 elektronai, o vandenilio atomas, pats paprasčiausias atomas,

gyvenančius lietuvius. Ši bendruomenė siekia sudaryti vieną viso pasaulio lietuvių centrą, o įvairiuose kraštuose suorganizuojant tų kraštų bendruomenes.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės tikslas rūpintis yra lietuvišku veikimu visuose kraštuose Beabejo Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (sutrumpinkta PLB) organizatoriai šią bendruomenę galvojo daugumoj atremti į tremtinius. Per mažai dėmesio kreipė jau į veikiančias įvairiuose kraštuose organizacijas kurios jau nuo senai dirba ir yra nudirbę didelę kultūrinio darbo vagą. Praktika rodo, kad PLB turi daugiau pasisekimo ten, kur yra daugiau dėmesio. Pavyzdžiui Kanadoje, PLB Bendruomenė yra stipriausia susiorganizuojanti ir gana sėkmingai veikia. Tuo tarpu Šiaurės Amerikoje, kur DP yra daugiau negu Kanadoje bent avigubai daugiau ir lietuvių, senoji emigracija yra labai gausi rinkimuose į krašto valdybą be tarybų bei suojančių skaičius nesiekė nė dešimties tūkstančių. Turint dėmesį, kad balsuotojų tarpe buvo nemažas procentas senų išėvių, tremtiniai parodė mažai dėmesio PLB reikalams. Urugvajuje, sulig paskelbtais statistiniais duomenimis priklausant tik 50 lietuvių. Venezueloje PLB atsirado net dvi valdybos.

Patys karštieji šalininkai pripažįsta, kad PLB reikia turėti daugiau lankstumo ir kad vienos formulos įvairiems kraštams negalima taikinti.

Tačiau nepaisant pasitaikiusių praktikoje netobulumų, būtų netikslu pačią viso pasaulio susivienijimo idėją atmesiti. Idėja yra labai graži ir šiuo momentu aktuali tik reikia daugiau lankstumo, atsižvelgiant į įvairių kraštų aplinkybes ją įgyvendinti. Pavyzdžiui reikia apsvarstyti santykius su veikiančiomis organizacijomis, kurios irgi jau senai dirba tą patį darbą, kaip PLB. PLB nėra jokia magiš-

(pabaiga 3 pusl.)

Paveikslas

Sėdi vaikas. Pakrantė. Ir smėlis. Neapmatoma jūra priešais ten. Nori perpilti vaikas duobutėn iš smėlio. Visą jūrą su kevalu riešuto.

Tai ne švento Augustino legenda - Tai mano siela palinkusi, Kurį, kaip tas vaikas vandenio, Neišsemia tėvynės ilgesio.

Javonis

Pasaulio Lietuvių Seimas

Jau keli pranešimai buvo talpinti spaudoje apie organizuojamą pirmą Pasaulio Lietuvių Seimą 1958 m. rugpjūčio mėn. pabaigoje, Šiaurės Amerikoje, New Yorko mieste. Šią seimą organizuoja Pa-

saulio Lietuvių Bendruomenė. O kas yra toji bendruomenė. Pirmiau mums buvo žinoma, bent Pietų Amerikoje, tik S. Palyje veikianti Lietuvių Katalikų Bendruomenė, kuri yra ne kas kita, kaip tik lietuvių katalikų organizacija. Vėliau tokia pat Bendruomenė įsikūrė Rio de Janeiro. Kai Brazilijon atvyko tremtiniai, tai S. Paulo mieste, iš Savišalpos Kasos buvo suorganizuota dar viena bendruomenė: kultūrinė ir savišalpos bendruomenė Vokietijoje, Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto iniciatyva buvo organizuojama dar viena bendruomenė: Pasaulio Lietuvių Bendruomenė, kuria buvo norima apjungti visus pasaulyje, žinoma laisvame,

susidaro iš vieno protono ir vieno elektrono.

Greta su elektronais ir protonais atomuose dar yra ir elektriniai neutrali medžiagos dalelė - neutronas. Tai buvo sunkiausiai pagamama ir ištiriama atomo sudėtinė medžiagos dalelė, bet dideliu kiekiu įvairiu bandymų laboratorijose buvo tiksliai nustatytas neutrono buvimas. Daugiau aiškiai žinoma, kad neutronas yra pagrindinis vienas medžiagos sudėtyje. Tai sunkiai pagamama medžiagos dalelė pasirodė ne tik pagrindinė, bet ir suvaidino visai išimtiną rolę atominame moksle, o taip pat ir žmonijos istorijoje: ji įgalino pagaminti pirmą atominę bombą.

Tuo būdu atomų sudėtinės dalelėmis yra elektronas, protonas ir neutronas. Tenka dar paminėti daleles, kurių rolė atomo sudėtyje yra tik tiriami ir problematiški, bet kurios gali pasirodyti kaip rišančios jau mums žinomų atomų sudėtinės dalelės. Tai yra, t. v. mezonai, kuriuos surasta kosminiuose spinduliuose. Pasiekiančiuose žemės paviršius iš tarpžvaigždinių erdvių. Todėl kosminiai spinduliai ir yra taip atkakliai mokslininkų tiriami, nes jie gali padėti aiškinti toliau medžiagos paslaptis.

Pagaliau yra dar viena, iki šiol dar nesurasta, taip saktant, hipotetinė medžiagos da-

Lietuvos jaunimas nenoriai mokosi rusų kalbos

(Elta) Lietuvos švietimo ministerijos organe «Tarybinė mokykla (5 nr.) švietimo ministerio pavaduotojas J. Kava liauskas rašo apie priemones lietuvių ir rusų kalbų bei li teratūros dėstymui pagerinti. Tai santrauka pranešimo, skai tyto respublikinėje mokslinė je metodinėje konferencijoje.

Įdomūs tokio Kavaliausko prisipažinimai; «Pradinėse mo kyklose žymi dalis dar neįgy ja tvirtų gimtosios rašomosios ir šnekamosios kalbos įgū džių, taip pat silpnos moki nių žinios iš rusų kalbos Res publikos mokyklose dar yra daug mokinių, kurie netik V-VII klasėse, bet ir baigdami vidurinę mokyklą, nemoka pa kankamai lietuvių bei rusų kalbos ir literatūros». Tokie švietimo ministerijos pavaduo tojo pasisakymai rodo, kokia me lygyje yra dabartinės Lie tuvos mokyklos.

(pabaiga iš 2 pusl.)

ka lazdelė, kuria pamojus susirinks visi neorganizuotieji. Jos organizavimo darbas beveik visur užkraunamas ant jų pačių žmonių pečių, kurie jau dirba kitose organizacijose. Be abejojant organizacijų vė kėjai pirmoji eilė stengsis pir miau įkurtas organizacijas iš laikyti. Toliau PLB organizavi mo klausimas nėra toks pa prastas, kaip iš pažiūros atro do. Neuztenka tik suorgani zuoti. Tik popierėje turėti dar vieną organizaciją, daugiau ka žin ar apsimokėti.

Tačiau reikalinga yra kas turėtų teisės kalbėti viso pa raulio lietuvių vardu. Tokių or ganų turės išrinkti iš įvairių kraštų susirinkę lietuvių ats tovai. Tuos atstovus rinks ats kiri kraštai. Beabejojant, Brazi lija irgi negalės atsilikti. Jei kitų kraštų lietuviai bus ats tovuojami, turės būti atstovu jami ir Brazilijos. Todėl mums reikia surasti tam tikrą or ganą, kuris turėtų teisės visų lietuvių vardu kalbėti.

Bandyimų buvo įvairių. Bu vo Centras, buvo tarybos. Vie ni šiuos vienetus palaikė, ki ti griovė. Dabar turime PLB organizacinį komitetą, kuris stengiasi surasti priemones sudaryti Brazilijos lietuvių atstovybę.

Iš komiteto lauktiina paaiški nančių straipsnių perspauda. Klausimo platesnis išaiškini mas yra naudingas, reikalin gas ir būtinas.

Šiaurės Amerikoje nelaimingų atsitikimų skaičių pieno lie jyklose sumažino specialūs darbininkams apsaugos drabužiai.

Į tas apsaugos priemones įeina specialūs akiniai, sky dai, specialios kepurės, pirštinės, batai. Soldavimo darbinin kams duodama ir specialūs kvėpavimo aparatai. Tas apar atas garantuoja visuomet šviežio oro srovę. Yra dar specia lūs rubai kūno apsaugai, padaryti iš aluminizuoto asbesto.

(USIS)

Kurios tu trūkumų priežas tys? Kavaliauskas jas taip nu sako: «Nemaža dalis mokyto jų dar neužtikrina aukšto idė jinio teorinio bei metodinio pamokų lygio, eilė lietuvių ir rusų kalbų bei literatūros mo kytoju yra nepakankamai pa siruošę kiti jauni ir nepri tyrę, dalis mokytojų patys ne rūpestingai žiūri į sistemingą savo kvalifikacijų tobulinimą. Tenka pripažinti, kad mūsų respublikos pedagoginės ir aukštojo mokslo istaigos ne pakankamai paruošė jaunuo sius specialistus «Esą trūku mų ir organizuojant studentų pedagoginę praktiką, kuriai skiriama per mažai laiko, o

«neretai praktikai vadovauja silpnai mokyklos darba pažįs tantieji vadovai». Trūksta ir tinkamų vadovėlių.

Iš Kavaliausko dėstymais kėja, kad Lietuvoje I-VII kla sėse gimtajai kalbai skiria ma 57 savaitinės valandos, Latvijoje 55, o Estijoje 58,5 val.

Anot Kavaliausko, ir kalbų mokymo programos pasirodė netinkančios. Rusų kalbos ir literatūros programa esanti perkrauta teoretine medžiaga dideliu autorių ir jų kūrinių skaičiumi, sunkiai prienamų V-VII kl. mokiniam. Dabar esą ruošiami nauji mokymo planai. Numatoma skelbti kon

V. Anastazijaus Dr. J. Basanavičiaus vardo lietuvių Mo kyklos Rėmėju Būrelis, š. m. rugpiūčio mėn. 24 d. 20 val. vietos m. los patalpose, rua Camacam, 625, ruošia įdomų

VAKARA

Programoje: «Burtininkė» 3 ju veiksmų komedija iš bau džiavos laikų, šokiai ir žaidimai iki 4 val. ryto.

Gros geras orkestras.

Pakvietimus ir stalikus užsisakykite iš anksto pas Bū relio narius arba pas mokyt. St. Kubiliūną, rua Cama cam, 625.

M. R. B. lio Valdžyba

LAUKIMAS

Nijolė Gobuvaite

Mes visi laukiame dienos, kada grįšime į savo Laisvą Tėvynę.

Trumpai tik suklykia žuvėdra užkimus. Migla. Jokie garso. Kurtu. Einu ir galvoju, kad turi laukimas Sunkius geležies batus.

Ir eina laukimas paniūres ir lėtas Per kančią naktų ir dienų Ir mano širdy įsiai kruvinas pėdas Išspaudžia kiekvienu žingsniu.

Prie žemės prisiplaka vėjas nurimęs Ir žiūri į buką šakas. Einu ir galvoju, kad turi laukimas Sunkias ir skausmingas rankas.

Ir lipa laukimas dienom ir savaitėm, O niekad, o niekad — tolyn. Jis plaukus paliečia, ir tampa plaukai tie Lyg debesys spalio — žili.

Ir vakaras leidžias, ir alksnis parymęs Migloj lig aušros išlaikys. Einu ir galvoju, kad turi laukimas Piktas ir užkeiktas akis.

Ir eina laukimas nuo durų lig durų, Lyg pasaka baisiai graudi, — Ir žiūri į širdį, ir žiūri, ir žiūri, Ir tyliai subyra širdis.

kursus geresniems lietuvių ir rusų kalbų vadovėliams pa ruošti.

Kavaliausko aimanos dėl nepakankamo rusų kalbos mo kymo ir mokėjimo Lietuvos mokyklose yra suprantamos. Tos aimanos kartojasi kitos, negu jas nusako Kavaliaus kas: Lietuvos jaunimas nemė gsta rusų kalbos, kuri jam yra svetima, primestinė. Nemėgs ta jos ir Lietuvos mokytojų ir pačių tėvų dauguma.

— Kanados universitetuose rasibaigus mokslo metams gausis būrys lietuvių studen tu ir studentų įsigijo laips nius.

Toronto universitete baka lauro laipsniu įvairius fakul tetus baigė septyni lietuviai studentai: Kazimieras Mangli-

cas — socialinius mokslus (social work), Gintautas Mita las — mechaninę inžineriją, Romas Mitaitis — matematiką ir fiziką. Birutė Petrulytė — humanitarinius mokslus, kon centruodamasi psichologijoje, Gražna Račytė — humanita rinius mokslus, koncentruoda masi filosofijoje, Leonida Ra manauskienė — humanitari nius moksl., koncentruodama si prancūzų kalboje, Juozas Stankevičius — inžineriją.

McGill universiteto, Montrea lyje, statybos inžinerijos fak ultete šeši lietuviai įsigijo ba kalauro laipsnius: Eugenijus Dainius, Česl. Januškevičius Algirdas Kličius, Rimas Lapi nas, Vyt. Paulius ir Alfredas Puzarauskas.

Montrealo universitete Mont realyje inžinerijos fak. baka lauro laipsniu baigė Algirdas Jurkus.

lelė — neutrino. Jos buvimas seka iš kairiųjų teoretinių iš vedžiojimų ir kairiųjų ekspe rimentalių duomenų. Jos bu vimo įrodymų mokslininkai dar šiais laikais atkakliai įšė do. Teoretiniais sumetimais neutrino turėtų būti du tūks tančius kartų mažiau medžia gos už elektroną.

Suradimas sudėtinių atomų dalelių dar, toli gražu, neuž baigia visų sunkumų. Kyla klausimas kaip tos sudėtinės atomų dalelės sudaro pačius atomus, kaip susigrupuoja ir koku būdu taip stipriai tarp usavyje rišasi. Naujosios pa žiūros į atomų struktūrą kilo iš lordo Rutherfordo, atomi nės branduolio fizikos kūrėjo darbu. Iš savo genialių bandy mų ir stebėjimų bei skaičiavimų Rutherfordas priėjo iš vados, kad teigiamas atomo elektros įkrovimas yra suken centruotas atomo centre, ato mo branduolyje. Atomų bran duoliai nėra vienodi ir skir tingi kiekvienai 92 rūšių ato-

mų. Išmatavus atomų bran duolius, nustatyta, kad nors jie yra beveik du tūkstančiu kartų sunkesni už elektroną, vienok dydžio atžvilgiu labai mažai nuo jo skiriasi. Čia pa aiškėjo nuostabus faktas. Ato mo branduolyje ir elektronai yra žymiai mažesni už pačius atomus ir, padariusi apskai čiavimus, pasirodė, kad bran duolys ir elektronai užima tik apie vieną milijoną mili joninę dalį atomo tūrio. Tai gi tikrumoje atomas yra tuš tuma, kurioje medžiaga uži ma neišpasakytai mažą tūrio dalelę.

Atomuose išskiriamos dvi dalys. Jų centre yra branduo lys, teigiamai elektriniai įkrau tas, o apie tą branduolį sukasi su milžinišku greičiu elek tronai, neigiamai įkrauti. Pa prasčiausias vandenilio ato mas turi branduolį, sudarytą iš vieno protono, apie kurį su kasi vienas elektronas. Sekantis pagal sudėtingumą ato mas yra helijaus. Jo bran-

duolys yra sudarytas iš dvie jų protonų ir dviejų neutro nų, o aplink jį sukasi du elek tronai. Sudėtingiausias atomas yra urano. Jo branduolyje y ra 92 protonai ir 146 neutro nai, o aplink sukasi 92 elek tronai. Nuo pirmojo atomo, vandenilio, su vienu protonu ir vienu elektronu iki urano atomo su 92 protonais ir 92 elektronais yra vietos kaip tik 92 rūšims atomų, 92-jų ele mentų.

Kadangi protonai ir neutro nai, turintieji vienodą medžia gos kiekį, yra tūkstančius kar tu sunkesni už elektronus, tai tikrumoje visa atomo medžia ga yra sukoncentruota atomo branduolyje. Bet pasirodė, kad visos atomų fizinės ir chemi nės savybės priklauso nuo besisukančių apie branduolį e lektronų, t. v. orbitalinių elek tronų. Elektronai negali suk tis bet kuriomis orbitomis. Jų orbitos yra tiksliai nustatytos. Orbitalinių elektronų judesį nustatymo atrodymas yra nuo

pelnas didžiojo danų mokslininko Niels Bohr'o.

Bohrui ir kitiems mokslinin kamis aiškinantis elektronų laikymasi atomuose, prieita prie eilės sunkumų, o šie sa vo ruožtu privedė prie nelau ktų ir įdomių išvadų. 1924 m. didis prancūzų mokslininkas princas Louis de Broglie iš kėlė mintį, kad kairiuriose są lygose medžiagos dalelės ga li pasireikšti kaip energija ar ba bangavimas, ir nustatė to bangavimo pagrindinę formu lę. Vadinasi, elektronas, ta viena pagrindinių medžiagos dalelių, gali būti ir medžiagos dalele ir bangavimu. Jei da bar šią pažiūrą į elektroną pritaikysime atomo modeliui, tai gausime įdomų vaizdą. Pa sirodė, kad elektronų keliai apie branduolį, atseit jų orbi tos, galimos tik tokios, kurių apskritimo ilgis yra elektro no bangos ilgio sveikasis skai čius. Pavyz. pirmoji orbita yra vieno bangos ilgio, antroji — dviejų bangų ilgio ir t. t. Vie

ton to, kad vaizduotis elektro ną bėgančią aplink branduo lį medžiagine dalele, jį gal ma suprasti kaip bangavimą, išplėstą vienu laiku į visą or bitą. Tuo būdu elektronas vie nu laiku užima visą savo or bitą.

Tai gi, elektronas gali pasi reikšti atome kaip medžiagos dalelė ir kaip bangavimas. Ti riant atomų struktūrą, susidu riamas su iki šiol mokslo ne sutiktais sunkumais. Vienu iš tokių yra garsaus vokiečių fiziko Hei zenbergo nustatytas princi pas, vadinamas netikrumo pri ncipu. Jei mes turime, pvz. šunį uždare tamsioje daržinė je, tai negalime nustatyti jo buvimo vietos, nors žinome, kad jis yra kur tai daržinėje. Galimumas yra, kad šuo yra betkurioje daržinės vietoje, vadinasi, galimumas užpildė visą daržinę. Kad nustatytume šuns buvimo vietą, mes turime, pvz. pašviesti elektros lempute. (B. D.)

JAUNYSTĖS AIDAS

«JAUNYSTĖS AIDAS» «M. L.» skyrius jaunimui. Redaguoja Redakcinė Komisija: Leonardas Mitrulis, Algis Žibas
Raštus siūsti — «Jaunystės Aidai», Caixa Postal 4118 — São Paulo.

Nulinkusias varpas surišus

Š. m. rugpjūčio m. 4 d. V. Zelinoje įvyko tradicinė Lietuviško Jaunimo šventė organizuota nenuilstančio kun Juozo Šeškevičiaus ir Moksleivių Ateitininkų. Šventė pradėta šv. Mišiomis, kurių metu jaunimas priėmė šv. Komuniją. Po to sekė iškilmingi pusryčiai agapė gimnazijos salėje.

3 val. p.p. toje pat salėje įvyko iškilmingas aktas pradėtas malda. Susirinkusius sveikino, įpindami keleta reikšmingų minčių, jaunimo atstovai iš V. Zelinos, Parque das Nações, Bom Retiro, Moimho Velho ir V. Anastasio Su giedojus bendrai Lietuvos Himną, prieita prie meninės programos dalies, kur publikai teko pamatyti 3 jų paveikslų scenos vaizdai: «Nulinkusias varpas»

Čia ir noriu perduoti įspūdžius, kuriuos teko patirti pa būvojus keleta vaiandu tikrai Lietuviškoj atmosferoj.

Rodos, einu plačiuoju Lietuvos vieškeliu. Iš abiejų pusių nusiriekia plotai nubaluotų rugių Minkštos bangos veja viena kita, tai vėjo edos prabėga sunkiai nulinkusiomis varpomis. Kur ne kur mirksi mėlyna rugagėlės akutė, kur ne kur žvblėli raudona aguonėlė. Būčių duzgas susilieja javų šlamėsy ir saldaus nunokusiu rugių kvapas svaigina. Ausis pasiekia rlikamų dalgių duslus kaukšėjimas. Taigi prasideda rugiapjūtė. Jau vienur kitur matau prakirstus barus ir pirmuosius suruoštus pėdus. Vidurdienis, plovėjai pogulio nuėję, taip manajam krašte vadina pietų poilsį. Taip, gal būt, ne viena nuteikė i sis paveikslas «Nulinkusiu varpu». Vaizduotėje atgijo seniai seniai matyti veidai artimųjų, jų rūpesčiai ir triūsas, kasdieninė buitis pamargintas aštrių žodelių ir jumoro žodžių, Lietuvos kaimo spalvingas gyvenimas, artimas ir mielas, atitrukusių nuo tėvynės gal jau gerokai pamirštas.

II-sis paveikslas pavaidavo užbaigtuves, kai grįžęs jaunimas kad ir pavargusiais sanariais nešinas varpu vainikų pilna džiaugsmo širdimi, atsigaivinęs šeiminkės paruoštu gerimu vėl užtraukia dainą, šoka ir nenoromis skirstosi namo. Sloje scenoje pasirodė sekančios kruopščiai paruoštos jaunosios pajėgos: Moksleivių Ateitininkų choras paruoštas p. Elviro Kiliauskaitės, Bom Retiro tautinių šokių grupė paruošta p. Juzės Bortkevičienės ir Danutės Bortkevičiūtės «pašokęs «Kubila», V. Zelinos tautinių šokių grupė paruošta p. Juliaus Guigos pašokusi «Rugučius» (pirmą kartą mūsų scenoje!) ir «Malūna». Grojo ir akordeonų orkestras vedamas Janetės Paukštytės. Parque das Nações atstovavo m. Jurevičiaus paruoštos dainininkės Ivonės Skarupskaitės

solo ir trio Danutė Bortkevičiūtė, Ivonė Skarupskaitė ir Danutė Jurevičiūtė jautriai atlikusios savo partijas Akordeonu pritarė P. Pukenyčė, smuiku solo grojo p. Blaževičius.

III as paveikslas vaidavo margvakarį - jauniausios ūkininkų dukrėlės atsisveikinimą su savo draugėmis ir mergutinėmis dienomis. Sis paveikslas ypatingai atsižymėjo savo spalvingumu ir atskiru grupių harmoningu išdėstymu savo lyriška nuotaika, kurioje virpančios širdies džiaugsmas perpinamas liudėsio atsisveikinant su tėvų namais. Čia pasirodė mergaičių kvintetas: Eugenija ir Stasė Lukoševičiūtės, Elena ir Janina Voroskaitės ir Aldona Čerčiauskaitė paruoštos p. Marijos Kindurienės, mergaičių kvartetas: Monika Jonavičiūtė ir Elena, Irena ir Julija Simonytės; Moimho Velho tautinių šokių grupė paruošta Agr. Magdalenos Vinkšnaitienės pašoko «Blėzdینگėle», V. Zelinos tautinių šokių grupė paruošta p. J. Guigos pašoko pirmą kartą mūsų scenoje «Sidutę».

«Nulinkusios varpos» - tai montažas lietuviškų papročių, kurio scenarijų paruošė mok. Halina Mošinskienė ir kun. Juozas Šeškevičius. Svarbiausias roles vaidino: Vincas Tūbelis ūkininką Briedį, Ona Matelionytė-Briedienę, Joana Satekūnaitė Onytę, jauniausią Briedžių dukterį, Nijolė Vinkšnaitytė-Magdę, Giedrė Valaikaitė Katrę, Romas Dovydasaitis Antaną, Vincas Bilevičius Pauliu, Julija Jurgelėvičiūtė Roželę, Pranas Satekūnas Vincuka, Elvira Kiliauskaitė Mokytoja, Leonardas Mitrulis Kvieslį, Irena Simonytė-Svočią, Silvija Bogušauskaitė pamergę, Mikas Daniėlus-Piršlį, be to pasirodė: Ed. Zilandauskas, Tyla, Zabiela, Šukys, Juodelytė, R. Tubelytė, Norbutytė ir visas būrys jaunimo vaizdavusių grėbėjas, plovėjus, pamerge ir pabrolius.

Puikūs dekoracijų eskizas ir grimas dailininkės VI Stančkaitės Abraitienės. Dekoracijos piešė dailininkas p. Brants.

Visi scenos dalyviai pasirodė kruopščiai paruošti, atlikę

S. Paulo Moksleivių Ateitininkų Kuopa prieš pora metų Stančdien Atkų kuopa turi virš 60 narių. Moksleiviai ateitininkai buvo pirmieji Jaunimo šventės sumanytojai ir organizatoriai. Siemetinę jaunimo šventę ruošė viso S. Paulo lietuviško jaunimo atstovų komitetas

savo roles be priekaištų. Sis nuopelnas tenka montažo režisieriui kun. Juozui Šeškevičiui, ruziūsi ypatingą sugebėjimą ne tik režisuroje, bet ir organizavime tiek jaunųjų tiek ir vyresnių pajėgų. Čia išryškėja žmogaus mokėjimas patraukti prie bendro darbo kruopščius talkininkus kuriems lietuviybės reikalai stovi aukščiau asmeniškų patogumų. Visi tie talkininkai yra užsitarnavę ypatingos padėkos tevų, norinčių žūt būt išlaikyti lietuviybę savo įpėdinuose.

Bet ypatingai džiugu, kad auge jaunimo gretos ir tie, kurie kaž kada buvo abėjingi lietuviškam žodžiui, šiandieną pradeda suprasti jo esmę, noriai dalyvauja viešuose pasirodymuose ir tuo pačių įsijungia ir stiprina lietuvių šeimų emigracijoje.

Pilnutėlė salė žmonių suvažiavusių iš tolimiausių S. Paulo vietovių įrodė kad lietuviška kolonija nėra abėjinga lietuviškiems parengimams ir vertina parodytas pastangas. Tęsiant toliau kilnųjį darbą skirtą Dievui ir Tėvynei šiuo dabartiniu entuziazmu ir energija, seniesiems galima bus ramiai pasitraukti poilsui, žinant, kad jų vietoj stojasi jaunos stiprios jėgos, kurios vairs toliau pradėta vagą tautinio susipratimo dirvoje. Taip nuteikė žiūrova. «Nulinkusiu

dalyviams ir talkininkams, padalydamas ypatingai p. J. Guigos nuopelnus. Ir kiekvienas mūsų gali pripažinti, kad jo sugebėjimai paruošime tautinių šokių yra užsitarnavę ypatingo dėmesio. Esmė glūdi dicsiplinoje kuria p. Guiga valdo šokėjus ir kuria jie lengvai persiima. Tačiau šis talentas neužslopins ir tų kuklių motinų, kaip p. Vinkšnaitienė ir p. Bortkevičienė, kurių aukojo savo šeimos reikalus praleisdamos išties vakarus bemokant jaunimą mūsų tautos stebuklingai gražių ir originalių šokių.

Kun. J. Šeškevičiui savo padėką viešai išreiškė p. lė Audra Antanaitytė Moksleivių Ateitininkų vardu ir p. Petras Šimonis tėvų vardu.

Po to sekė šokiai, kuriems grojo Lietuviška Kapela, ir vaišės prie staliukų. Ši Jaunimo šventė buvo ištikrųjų šventė ir akims ir širdžiai. Garbė Tau, São Paulo Lietuviškas Jaunime!

Sietuva.

varpų» spektaklis

Meninei programai pasibaigus, kun. Juozas nuosirdžiai padėkojo visiems dalyviams

Leonardas Andriekus

VARPELIAI

Ko kito čia skubėjome,
Ko kito čia jieškojome —
Jei ne varpelių tolumo skambėjimo
Ant vienišu kopyltstulpiu,
Jei ne šviesos po tavo kojomis
Rasotoj pievoje —
Ko kito, Viešpatie.

Tau mojanč, vėjas keliasi
Ir varpelius pajudina —
Siūbuoja ežerai rasos lašeliuose,
Išgarbinti legendomis,
Sugaudžia gelmėje vidurdienį
Varpai prizadinti —
Tau mojanč, Viešpatie.

Leonardas Andriekus

JĖGA

Kokia jėga —
Lengvai gali kas ryta
Iškelti sunkią saulę virš kalnų.
Kokia jėga —
Lengvai gali atidaryti
Dangaus žydruosius fontanus
Ir lašą, lašą jų mažytį,
Paversti dideliu tvanu —
Kokia jėga!

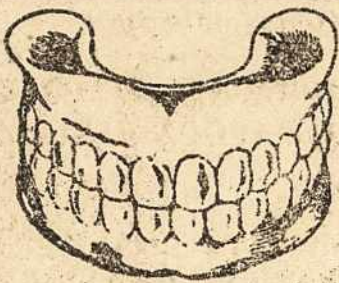
Tiktai pas mus
Atrodai lyg bejėgis,
Nors dangų, remdamas pečiais, laikai.
Tiktai pas mus
Vėliau ištūpsta sniegas,
Anksčiau nugelsta rudenių laukai,
O mėnesienoje nemiega
Žiogeliai ir sliekai —
Tiktai pas mus...

MĖNESINĖ KULTŪROS ŽURNALA

“AIDAI”

galima užsisakyti už 160 cruz pas

- 1) Kun. Ant. Ausenka, (Dom Estanislau) São Bents vienuolynas.
- 2) “Mūsų Lietuva” Kleb. Kun. P. Ragaižinską ir Bronių Šukevičių Vila Zelinoj.
- 3) Betarpiai — Inž. M. Ivanauską.

Dantu Klínika

Dr. JOAQUIM
PACIFICO JUNIOR

Dontu chirurgas

Dentadurų ir judamų aparatų specialistas.

Priėmimo valandos kasdien: nuo 8 ligi 11 val.,
ir nuo 17 ligi 21 val.

Konsultorija yra Vila Zelinoje. Avenida Zelina, 752

«TÉVYNĖS GARSAI»

VIENINTĖLIS LIETUVIŠKOS MUZIKOS PUSVALANDIS
GIRDIMAS VISOJ PIETŲ AMERIKOJ!

per Radio Difusora São Paulo PRF3 960 kC. ZYB7-49 m.
ZYB9 19 m

SEKMADIENIAIS

Nuo 10:15 iki 10:45 - Lietuviška Muzika Plokštelėmis,
ir nuo 10:45 iki 11:00 - Nauja Programa:

«Brazilijos Lietuviai Interpretuoja Lietuvišką Muziką»

Speciali "Café Seletó" programa visiems! Rinktinė Lietuvišku Plokštelių Muzika su paaiškinimais. Kiekvieno mėnesio paskutinį sekmadienį. Pagarbavimų koncertas. Atsakykite du taščių "Café Seletó" vėliavai C. postal 403, ir gautė užsakymą kokią tik norite plokštelę! Mes jums veltui pagrosime!

Priimame komercinius skelbimus ir pasveikinimus su plokštelėmis!

Vadovauja "Tėvynės Garsai" kolektyvas

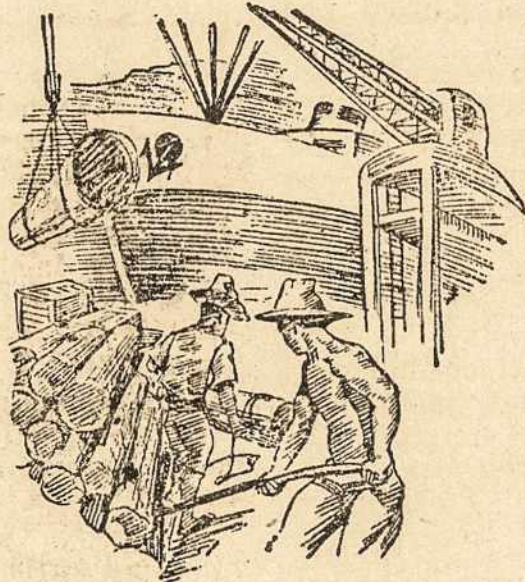
Adresas: Caixa Postal 403, São Paulo - Telef 37 2265.

Pirkimas pirkimui nelygus.

Reikia žinoti kur pirkti.
Jeigu reikia statybai medžiagos,
indų ir kitų reikmenų prienamomis
kainomis, tai kreipkis į sandėlį.

LAPIENIS & JAKUTIS LTDA.

Av. Sapopemba 18-A — Vila Celeste

PRANAS & CIA. LTDA.

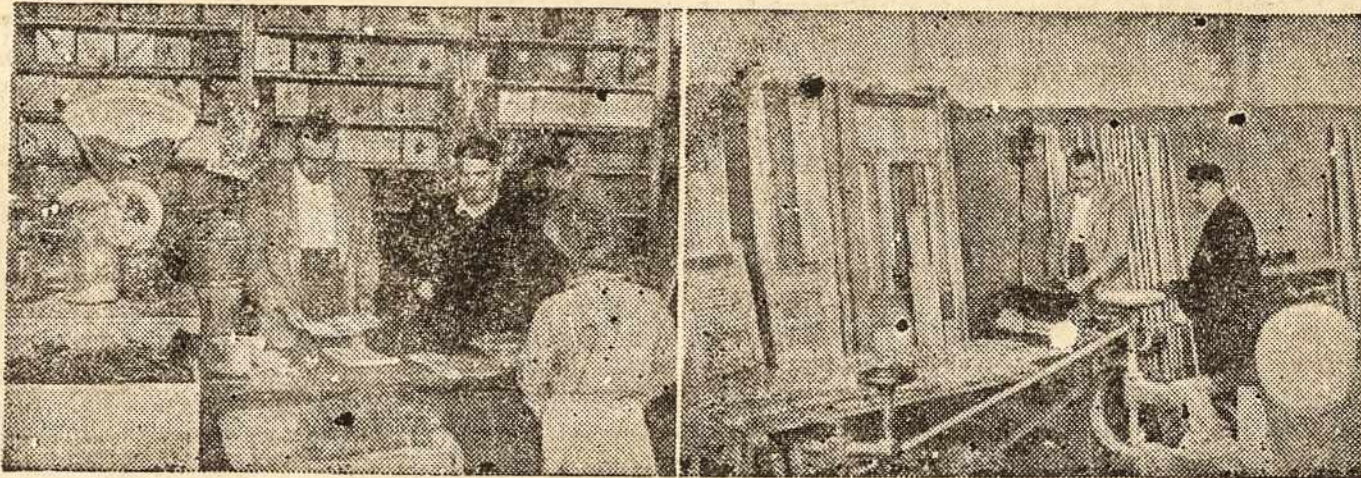
Madeiras em geral

SEDE: Rua México, 98 - 9.º - sala 904 - Fone: 52-0229
Enderço Telegrafico: «CABIUNA»
Rio de Janeiro

Serraria «ITA» — Serra dos Aimorés — Municipio de
Nanque - Estado de Minas Gerais

Statybos medžiagos sandėlis ir įvairių geležinių daiktų, indų bei darbo įrankių
krautuvė tikrai pas

JAKUTIS & LAPIENIS LTDA.

RUA COSTA BARROS, 34-C

ALPINA

VENETELIA. ATSTAV. GARSIOJO VANDEN.

IRMĖS CARLIERI LTDA.

Lindoya vanduo yra senai žinomas gėrimas
kurio puikų veikimą į žmogaus sveikatą jau
visi yra vienbalsiai pripažinę. Pabandykite.
įsitikinkite ir visados naudokite!

Rua Dino Bueno, 795 a 835
Telefones: 51-4019 e 51-2223

Caixa Postal 3967 — SÃO PAULO

Didelis pasirinkimas medžiagų ir skoningas
pasiuvinimas, LAURO SANDRON vyriškų rūbų

SIUVYKLOJE LAURO

Rua do Orfanato, 686

Vila Prudente

Fone 63-5294

São Paulo

Medžiaga parduodama ir išsimokėjimui.

Ateikite ir įsitikinkite medžiagos ir darbo kokybę ir kainą

Casa Sprindus & Cia.

PRACA SÃO JOSE DOS CAMPOS, 1 — V. ZELINA
SÃO PAULO — Telefne 63 5915

VISUOMET RASI SAVO ŠEIMOS ŽIDINIUI
NAUJANYBIŲ

Geležies reikmenų, dažų, lėkščių, aluminių indų,
įvairių daiktų dovanoms, įvairiausios rūšies pečių-
fagonų, siuvamų mašinų, radio, plokštelių ir t. t.

Visa tai galima gauti UŽ PINIGUS ARBA
ISSIMOKEJIMUI.

Prie pat autobuso Nr. 93 sustojimo vietos.

ESCRITORIO CONTÁBIL «V. ZELINA» IRMĖS BAUZYS

Registrado no 6 R. C. sob o nº 55

Pça. S. José Campos, 8 S/ 2 - V. Zelina - S. Paulo
Telefone 63-6005

Aberturas de firmas	Contratos de locação
Encerramentos de firmas	Cartas de Fiança
Transferencias de firmas	Requerimentos
Contrat. na Junta Comercial	Balanços
Dis'rat. na Junta Comercial	Alvarás diversos
Escritas Fiscais	Seguros de Fogo e
Escritas Comerciais	Seguros de acidentes

HORÁRIO das 8 às 19 horas.

MŪSŲ Lietuva

AV. ZELINA, 706 — CAIXA POSTAL, 371 — SÃO PAULO

Šį šeštadienį, rugpjūčio mėn. 10 d. Mokoje Liet. Sąjungos Brazilijoje vakaras. Programą išpildys Parque das Nações lietuviai

— Sumainyti žiedus ruošia si Juozas Krumzlys su Vanda Kontautaitė

CHORO JUBILĖJINIS KONCERTAS

L. K. Bendruomenės choras savo 20 metų veiklą yra nuolat paminėti koncertu spačiaus mėn. 12 d. Laiko jau ne daug. Norint paruošti gerą programą, reikia smarkiai susigriebti. Todėl visi choristai prašomi lankyti choro repetitijas, kurios bus antradieniais penktadieniais ir sekmadieniais. Sekmadieniais 10 val. repetitijos bosams ir tenorams, kurie negali atvykti antradieniais ir penktadieniais, pavyzdžiui naktimis dirba ar studijuoja. Chora ruošia maestro F. Girdauskas. Jam talkina muzikos mokytoja E. Čiurkaitė.

Pirmoji koncertui gerai paruošti sąlyga yra visų choristų punktualus lankymas ir repetitijos. Apleidžiantieji repetitijas negalės eiti scenon, nes koncerte reikia ne statistų, bet dainininkų.

Į koncertą yra numatyta pakviesti eilę žmonių, žmonių, kurių dalyvavę lietuvių tautiniuose minėjimuose, nori atvykti ir į koncertą. Todėl šiam koncertui ruoštis reikia su didžiausiu atsidėjimu. Per 20 metų gerai ir sužiningai dirbus, reikia darbą gražiai ir apvainikuoti.

Mūsų kolonijos solistai taip pat pasižadėjo koncerto programoje dalyvauti.

Reikia laukti, kad ir būvę šieji choristai su savo šeimos atvyks koncertan. Yra už prašytas geras orkestras. Choro vadovybė daro visa, kad koncertas pavyktų. Lietuviai, koji visuomenė jau iš anksto yra kviečiama koncertan. Pakvietimai neužilgo bus pradėti platinti.

Choro sastatas del įvairių aplinkybių dažnai keičiasi. To

del tėvai paaugusią jaunąją kartą paraginkite dalyvauti chore. Nežiūrint, kaip sunku bebūtų, vieną reprezentacinį chorą turėti mums yra būtina. Reikia tikėtis, kad jubilėjinis koncertas bus įdomus savo programa ir lietuviška visuomenė jį gausiai atsilankys.

Kun. P. Ragažin - kas

— Rugpjūčio mėn. 18 d. V. Zelinos parapijos kongregacijai minėjo aštuonioliktąsias savo darbo sukaktuves. Rytė 7 val. šv. mišių metu, kartu su kvietimais kaimynais ėjo prie šv. Komunijos, po mišių mokyklos patalpose buvo bendra kava, kurios metu paliauketa V. Zelinos kongregacijai sekmingo darbo jaunimo sąmonimo darbe. Po to, gimnazijos aikštėje buvo draugiškos krepšinio rungtynės su Agua Raza parapijos kongregacijų krepšininiais. Antrųjų komandų lošimą laimėjo svečiai, pirmųjų Zeliniečiai gana aukšta pasekme. 18x56 Zeliniečiai savo tarpe turi gerų lošėjų bent trims komandoms. Kongregacijų São Paulo miesto kampijonate zeliniečiai dalyvaus su dviem komandomis.

AJUNGOS VAKARUI

pakvietimus galima gauti „Žinių“ red., V. Pupienis, P. Žarkauskas, J. Buragas, K. Karpavičius, V. Bartkus, J. Matelionis, J. Lukoševičius, S. Kubiliūnas, J. Tubelis, A. Žbas, J. Bratkauskas, B. Rimkus, D. Ruzgaitė. Mokytojų klaje ir pas Valdybos narius.

— Jau yra gautas kun. J. Janilionio šleistas Metraštis, kuris skirtas paminėti Tarpautiniam Eucharistiniam kongresui, įvykusiam Rio de Janeiro 1955 m. liepos mėn. Metraštį gausu įvairios medžiagos ir žinių. Nemaža ir iliustracijų, nors nevisos švariai atspausdintos. Kaikur po nuo traukoms sukeisti parašai, pav. prel. Balkūno ir prel. Alavičiūso. Lietuviškos išėjimo istorijai surinkta daug naujų dingo medžiagos. Jame gali

ma rasti beveik visų Rio de Janeiro gyvenančių lietuvių pavardės. Reikia tikėtis, kad visi karijokai jį įsigys. Įdomūs ir kitiems. Metraščio kaina Cr\$ 200.00. Galima gauti „Mūsų Lietuvos“ administracijoje.

— Praeitą šeštadienį ir sekmadienį iš kermošiaus gauta pajamų Cr\$ 15 000.00. Iš šios sumos dar nėra atskaitytos padarytos išleidimo. Kermošius truks visą rugpjūčio mėn., šeštadieniais ir sekmadieniais.

Į RIO DE JANEIRO

Lietuvių vakarą įvykstantį šį šeštadienį, ruošiasi vykti būrys paulytų. Vieni važiuos automobiliais, kiti autobusu. Reikia stebėtis Rio de Janeiro lietuvių veiklumu ir ypač vieningumu. Jų ten ne daug. Bet sumobilizuodami visas jėgas suruošia gražių pasirodymų. Ir šį šeštadienį ruošiamas vakaras pareikalavo daug darbo ir žmonių veikalo pastatymui.

Lietuviškos spaudos skaitymai, karijokai proporcingai imant lietuvių skaičių, paulytius pralenkia.

— Jau kuris laikas Bangų plaučių sanatorijoje gydomi Kazimieras Paškevičius, Pamažu taisosi Duok Dieve, kad visiškai ir greitai pagytų ir grįžtų į Rio de Janeiro lietuvių kolonijos šeimą.

— Marija Butrimienė, po sėkmingos operacijos Samari tano ligoninėje, jau grįžo į namus.

— Šį sekmadienį bus palaimos Parque das Nações lietuviams, kitą — Agua Raza.

— Laiškai: Br. Aškinienei, V. Tatarūnui, M. Vinkšnaitienei, O. Kirkilienei, Angelinai Dirsytei, M. Kindurienei, kli

gienei, Alb. Vėrzbičkui, Pr. Zagorskienei, Jurgiui Jūzėnui, A. Antanaitytei, A. Panonienei, A. Gudanavičiūtei, J. Nadolskiui, J. Seliokui.

— Rašytojas ir buvęs Naujosios Romuvos leidėjas rektorius J. Keliuotis komunistų leidžiamame laikraštyje „Tėvynės Balsas“, kuris pirma vadinosi „Už grįžimą į Tėvynę“, rašo, kad yra pakvies tas šiam laikraštyje bendra darbauti. Jis rašys apžvalgas iš Lietuvos literatūros, dailės ir dramos gyvenimo. Skelbs pasikalbėjimus su žymiausiais rašytojais, dailininkais, muzikais, mokslininkais. Dabar Lietuvoje turi daryti ir rašyti visa, ką partija liepia. J. Keliuotis yra buvęs ir Sibiran ištremitas.

«MŪSŲ LIETUVA» KVIETIA TALKON.

Laikraštis „Mūsų Lietuva“ neturi apmokamos redakcijos. Tiek redagavimo, tiek administravimo darbas atliekamas žmonių liuosu nuo kitų pareigų metu. Laikraštį penktadienio vakarais išsiunčijimui suvynioja Ant Skrebyš. Bet vienam darbas yra per didelis. Be to dar reikia uždėti adresai. Reikia tikrinti „Mūsų Lietuva“ kviečia turinčius laiko penktadienio vakarais padėti paruošti išsiuntimui laikraštį. Nepaslapstis, kad laikraščio leidimas užsienyje yra sunki našta ir nėra tiek pajamų, kad būtų galima visus susiejusius su laikraščio išleidimu darbus apmokėti. Todėl laukiame, ypač iš jaunimo talkos, penktadienio vakarais.

GRIPAS ATEINA..

Vadinamas Azijos gripas jau Pietu Amerikoje. Čilėje ir Argentinoje jau tūkstančiai serga. Tačiau jis nėra baisus. Mirimu nuošimtis mažas. Bra

zilija mobiliosios jėgos kamai sutikzijos sveičia kuriuos miepertraukė pamokas ligi praeis gripo epidemija.

A. ŽMUIDZINAVIČIAUS KŪRINIŲ PARODA ESTIJOJE

Estijoje, Tartu miesto Valtubiniame dailės muziejuje su rengta lietuvių dailininko Antano Žmuidzinaučiaus paveikslų paroda. Ji sukėlė didelį susidomėjimą. Paroda jau ap lankė apie du tūkstančiai dailės mėgėjų.

Parodos lankytojai atsiliepi mų knygoje įrašė daug eilučių, kuriose išreiškia nuoširdų pasigėrėjimą lietuvių dailininko kūriniais. Vienas lankytojas įrašė: „Rodosi, kad galima būtų paveikslus žiūrėti be galo. Nuostabūs peizažai! Tartu universiteto dės tytojas Jochanas Fieldbachas rašo: „Grazios tapybos! Ypatinai gera yra „Dvi pušys“. Gerus atsiliepiumus knygoje paliko ir daugelis kitų lankytojų.“

— Kanados lietuviai yra pasiryžę pastatyti Lietuvių Kankinių Kryžių. Kanados kankinių vietovėje Midlande Kryžius skatomas lietuvių aukomis.

S. Paulyje irgi yra iškel tas sumanymas pastatyti lietuvišką kryžių (vienas jau yra prie lietuvių bažnyčios V. Zelinoje).

Tinkamiausia vieta būtų jį statyti Brazilijos šventovėje Aparecida do Norte.

— Nuo klebonijos liko nedidelis kiekis „stakų“, jei kam reikėtų, kreiptis į kun. J. Šeškevičių.

— Rasti dokumentai Iono Juzamo. Atsiminti: Vila Zelinoje, Rua Barão do Pirai, 65.

— Pafėskomas Jurgis Siarusevičius apie 60 metų amžiaus ir Pranas Balčiauskas, kurie anksčiau dirbo prie valtos rinkimo interiore. Turime jiems žinių iš Lietuvos. Jie patys arba žinantieji apie juos malonėkite pranešti šiuo adresu Pranas Zambas, Rua Caia p6s, 97, V. Anastacio, São Paulo.

SKAITYK IR PLATINK

“MŪSŲ LIETUVA”

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ IR RUSIJĄ

Medžiagos žeminiams ir va sariniams rūbams (yra pavyzdžiai). Vaistai, maistas, skalbiniai, avalynė, megstiniai, kojines, pirštines, skaros, siūlai ir daug kitų prekių.

Siuntinių pristatymas garantuotas.

Gavėjas namoka nieko. Pageidaujant — siunčiama oro paštu.

Kreipus: Magdalena Vinkšnaitienė - rua Barão do Pirai, 65, Vila Zelina.

Laiškams - caixa postal 371, São Paulo.

SIUVĖJAS

POVILAS AMBROZEVIČIUS

Rua Inhagapi, 9 - V. Zelina (prasideda iš Av. Zelina, 595)

Lietuvių Sąjunga Brazilijoje

1957 metais Rugpjūčio mėn. 10 d., Rua Lituania, 67 — Mooca rengia puikų

VAKARA

Programoje bus vaidinimas, šokiai, dainos. Šokiams geros muzika, kuri patenkins ir jaunimą ir senimą. Šokių metu lošimai — loterija gražių ir brangių fantų. Nepraleiskime šios progos pasilinksinti, susitikti su pažįstama s ir maloniai laiką praleisti savųjų tarpe prie turtingo bufeto.

Rugpjūčio mėn. 10 d., Rua Lituania, 67 - Mooca.

DR. NELSON PENTEADO - DR. RUY PENTEADO

Dideliems ir mažiems

MEDICINOS KLINIKA

Bendroji Chirurgija, gimdymas, Pentgeno spinduliai

Priima nuo 8 ligi 10 val kasdien

Consultorio: Av. Zelina, 471. Tel. 63 2477

Rua Quintino Bocaiuva 201, São Caetano do Sul nuo 12

ligi 18 val

Saukiamas, dieną ar naktį, kiekvieną valandą, vyksta į namus

ESCRITORIO CONTABIL

NASCIMENTO

Irmãos Nascimento

REG. C. R. C. SP. No 1.484

Atlieka firmų atidarymus, perleidimus, komercines ir industrialines apyskaitas, sutvarko dokumentus, sudaro sutartis surašo prašymus ir kitos rūšies darbus atlieka.

Juridinis Departamentas — Nejudomo turto pardavimas Av. Zelina, 831 — Vila Zelina — Tel. 63-2767 - S. Paulo

GEROS ŽINIOS

JAU GALITE PADĖTI SAVO ARTIMIESIEMS LIETUVOJE IR SIBIRE

- ★ Skubiai išsiunčiame a rangą, maistą, medžiagas, megztinius, vilną, odą batams ir vaistus.
- ★ Turime visų medžiagų pavyzdžius!
- ★ Laike 6-8 savaičių siuntiniai pasiekia Lietuvą. Oro paštu 2-3 savaitės.
- ★ Siuntėjas gaus gavėjų parašų patvirtintą pakvirtavimą.
- ★ Visi persiuntimo mokesčiai ir maitas apmokami čia. Gavėjas nieko neturi mokėti.
- ★ Siuntiniai pilnai apdrausti - žuvus gražiname pinigais arba pasiunčiame naują.

Kreipkitės pas:

Jonas Valavičius, R. Pe. Bened. de Camargo, 698, Penha Al. Boguslauskas, R. F. Ant. de Guadalupe, 14, V. Zelina. Rašykite: Caixa postal 403 — São Paulo.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Siuntiniai Lietuvon ir anapus

Pigiausia siųsti per «ANAPUS»!

Tuoju rašyk. Reikalauk kainoraščių informacijų. «ANAPUS» Mail Order - Dr. Gr. Valančius, 17.070 Ludlow str. Granada Hills, California - USA.

Siunčiame ir oro paštu per Stockholmą - Rygą. Ypatinai pigiai ir greitai persiunčiame vaistus.